

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 4Nt/27/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6319010309
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Kekeňák, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2020:6319010309.4

Uznesenie

Okresného súd Brezno v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Kekeňáka, PhD. a prísediacich Y. X. a F. Q., na verejnom zasadnutí konanom dňa 19.10.2020, v trestnej veci odsúdeného W. W., nar. XX.XX.XXXX, takto

rozhodol:

Podľa § 446 ods. 1 Tr. por. súd návrh odsúdeného W. W. na zmenu ochranného protialkoholického liečenia z ústavnej formy na formu ambulantnú, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Okresný súd Brezno rozsudkom č.k. 3T/12/2017-317 zo dňa 20.02.2017 podľa § 334 ods. 4 Tr. por. potvrdil dohodu o vine a treste uzavretú dňa 23.01.2017 medzi obvineným W. W. a Okresnou prokuratúrou Brezno,

na základe ktorej sa obvinený W. W. nar. XX.XX.XXXX v R. uznáva za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

od presne nezistenej doby, najneskôr od 01.09.1999 až do dňa 29.09.2016 sa v mieste trvalého bydliska na adrese C. XXX., každý deň pod vplyvom alkoholu správal voči svojej manželke V. W., trvale bytom C. XXX. agresívne a to tak, že ju v minulosti fyzicky napádal a udieral ju rôznymi predmetmi po tele, zakazoval jej návštevy kamarátov, zakazoval svojej manželke vetrať v dome s tým, že mohla vetrať len, keď jej to manžel povolil, inak jej vynadal, každý deň sa jej vyhrážal zabitím a vulgárne jej nadával, pričom V. W. pred agresívnym konaním svojho manžela musela opakovane utekať a skrývať sa, pričom naposledy sa svojej manželke V. W. vyhrážal zabitím dňa 27.09.2016 a to tak, že v čase približne o 10,00 h z kuchynskej linky v mieste svojho trvalého bydliska zobral nôž a týmto sa zahnal na V. W. slovami „viem, že pôjdem do basy, ale najskôr teba zabijem“ a dňa 29.09.2016 a to tak, že v mieste svojho trvalého bydliska približne o 7,30 hod. na V. W. kričal, že ju zabije, vulgárne jej nadával a snažil sa ju fyzicky napadnúť, pričom agresívne správanie W. W. vnímala prežívala V. W. ako ťažšie príkorie, ktoré trvalo dlhší čas a vnímala ho ako zlé zaobchádzanie s vysokou mierou hrubosti a bezcitnosti, následkom čoho sa u V. W. rozvinula adaptačná porucha s úzkostne depresívnym syndrómom,

od presne nezistenej doby, najneskôr od 01.09.1999 až do dňa 29.09.2016 sa v mieste trvalého bydliska na adrese C. XXX. každý deň pod vplyvom alkohol správal voči svojej svokre S. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX. agresívne a to tak, že sa jej každý deň vyhrážal zabitím a vulgárne jej nadával, pričom S. B. pred agresívnym konaním svojho zaťa W. W. musela opakovane utekať a skrývať sa, pričom naposledy sa svojej svokre S. B. vyhrážal zabitím dňa 27.09.2016 a to tak, že v čase približne o 14,00 hod. sa na dvore rodinného domu v mieste svojho trvalého bydliska motykou zahnal na S. B. so slovami „musím ťa zniesť z tohto sveta ja“, avšak k fyzickému napadnutiu nedošlo, nakoľko S. B. začala kričať o pomoc a dňa 29.09.2016 a to tak, že v čase približne o 7,30 hod. kričal na S. B., že ju zabije, pri tom jej vulgárne nadával a snažil sa ju fyzicky napadnúť, pričom agresívne správanie sa W. W. vnímala a

prežívala S. B. ako ťažké príkorie, ktoré trvalo dlhú dobu a vyznačovalo sa vyšším stupňom hrubosti a bezcitnosti.

Za uvedený zločin mu súd uložil trest odňatia slobody vo výmere 56 mesiacov nepodmienečne, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne mu bolo podľa § 73 ods. 2 písm. c), d) Tr. zák. uložené ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.02.2017.

Súd W.i W. nariadil výkon trestu odňatia slobody a ochranného liečenia dňa 21.02.2017 s tým, že do uloženého trestu odňatia slobody sa odsúdenému W. W. započítava väzba od 29.09.2016 do 21.02.2017.

Odsúdený W. W. bol dňa 21.03.2017 dodaný do ÚVTOS K. za účelom ďalšieho výkonu trestu odňatia slobody vo veci vedenej na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 3T/12/2017. Odsúdený W. W. teda v súčasnej dobe tento trest vykonáva.

Odsúdený W. W. písomnou žiadosťou zo dňa 12.10.2019, ktorá bola Okresnému súdu Brezno doručená 15.10.2019, požiadal o zmenu ochranného protialkoholického liečenia z ústavnej formy na formu ambulantnú.

Uviedol, že v súčasnej dobe vykonáva právoplatne uložený trest odňatia slobody v ÚVTOS K., okrem trestu odňatia slobody mu súd uložil aj ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Poukázal na to, že viac ako 3 roky žije v totálnej abstinencii a nepocituje už žiadnu potrebu konzumovať alkohol. Vzhľadom na to, že má viac ako 65 rokov, nemôže absolvovať ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou v ÚVTOS K., ale musí ho absolvovať v Nemocnici pre obvinených a odsúdených v C., kde bol zaradený do poradovníka na toto liečenie, aktuálne je na 72. mieste. Počas výkonu trestu odňatia slobody si riadne plní všetky uložené povinnosti, ako aj úlohy vyplývajúce z jeho programu zaobchádzania. Aktívne sa zapojil do programu resocializácie, dodržiava bez akýchkoľvek výhrad ústavný poriadok, ako aj zákonom stanovený režim. Počas výkonu trestu odňatia slobody bol dvakrát disciplinárne odmenený pochvalou, pričom nikdy nebol disciplinárne potrestaný. V novembri 2019 má nárok požiadať súd o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu, avšak vzhľadom na to, že neabsolvoval súdom uložené ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou, nemá žiadnu šancu uspieť so žiadosťou o podmienené prepustenie na slobodu. Vychádzajúc z týchto skutočností požiadal Okresný súd Brezno o zmenu ochranného liečenia protialkoholického z ústavnej formy na formu ambulantnú.

Ústav na výkon trestu odňatia slobody K. súdu dňa 12.11.2019 oznámil, že odsúdený W. W. nezačal vykonávať súdom nariadené ochranné liečenie protialkoholické ústavnou formou z dôvodu nedostatočných kapacitných možností. Na toto liečenie bude predvolaný podľa harmonogramu Nemocnice pre obvinených a odsúdených a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody C. vzhľadom na termín konca výkonu trestu odňatia slobody.

Odsúdený W. W. na verejnom zasadnutí dňa 16.12.2019 zotrval na podanej žiadosti, poukázal na skutočnosti, ktoré v nej uviedol. Prokurátorka prítomná na verejnom zasadnutí navrhla žiadosť odsúdeného W. W. ako nedôvodnú zamietnuť.

Uznesením č.k. 4Nt/27/2019-20 zo dňa 16.12.2019 súd podľa § 446 ods. 1 Tr. por. návrh odsúdeného W. W. na zmenu ochranného protialkoholického liečenia z ústavnej formy na formu ambulantnú zamietol. Odsúdený podal v priebehu verejného zasadnutia proti uzneseniu sťažnosť.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 5Tos/22/2020-30 zo dňa 10.03.2020 zrušil uznesenie č.k. 4Nt/27/2019-20 zo dňa 16.12.2019 a okresnému súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol. V rámci odôvodnenia uviedol, že súd prvého stupňa nevykonal vo veci všetky potrebné dôkazy pre objektívne posúdenie veci. Následne, na základe nedostatočne skutkových zistení dospel k predčasným právnym záverom. Pokiaľ návrh odsúdeného na zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia zamietol, nemal k dispozícii aktuálny dôkaz o duševnom stave odsúdeného s akcentom na jeho závislosť od alkoholických

nápojov. V tomto smere je hodnotenie záverov znaleckého posudku z roku 2016 nedostatočné. V ďalšom konaní je preto potrebné, aby súd za účelom posúdenia splnenia zákonných podmienok na zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia zabezpečil nový dôkaz o duševnom stave odsúdeného vypočutím znalca MUDr. Mareka Zelmana.

Na základe dožiadania súdu Nemocnica pre obvinených a odsúdených dňa 08.06.2020 súdu oznámila, že odsúdený je v poradovníku na výkon ochranného liečenia na psychiatrickom oddelení Nemocnice pre obvinených a odsúdených v C.

Na verejnom zasadnutí dňa 07.09.2020 znalec MUDr. Marek Zelman uviedol, že zotráva na záveroch znaleckého posudku č. XXX/XXXX zo dňa 9.11.2016. Výkon trestu nemôže nahradiť ochranné liečenie, teda len samotná izolácia človeka od alkoholu nedáva dostatočný predpoklad pre dodržiavanie abstinencie vo výkone trestu. V prípade odsúdeného vzhľadom na jeho vyšší vek a dĺžku výkonu trestu by bolo možné absolvovať protialkoholické liečenia ambulantnou formou, nakoľko sa odsúdený dopúšťal trestnej činnosti voči svojej manželke, ak by bola splnená podmienka izolácie od tohto človeka, bolo by možné dosiahnuť účel aj ambulantnou formou. Bolo by totiž príliš veľké riziko v prípade, ak by odsúdený po výkone trestu, resp. po jeho podmiennečnom prepustení z jeho výkonu šiel bývať k svojej manželke a za daného stavu by mu bolo uloženého ochranné protialkoholické ambulantné liečenie, ktoré by bolo na túto formu zmenené z formy ústavnej.

Na otázku prokurátorky znalec uviedol, že v prípade ak by odsúdený po prepustení z výkonu trestu bez toho, aby vo výkone trestu absolvoval ústavné ochranné liečenie protialkoholické, šiel bývať do iného miesta ako k svojej manželke - V. W. možno dôvodne predpokladať, že u odsúdeného by splnilo účel ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou; v opačnom prípade, teda ak by odsúdený šiel bývať k svojej manželke, znalec vyjadril obavy ohľadom možného opätovného agresívneho správania sa zo strany odsúdeného voči poškodenej V. W.

Na otázku obhajcu znalec uviedol, že ambulantnou formou liečenia je v prípade odsúdeného ťažké dosiahnuť úplnú abstinenciu; je možné dosiahnuť zmiernenie následkov pitia, teda obmedzenie frekvencií množstva pitia; po absolvovaní ústavnej liečby by bola väčšia pravdepodobnosť abstinencie.

Na otázku predsedu senátu odsúdený uviedol, že v prípade, ak by bol z výkonu trestu odňatia slobody prepustený, či už na podmiennečné prepustenie alebo po skončení výkonu trestu odňatia slobody, nemá inú možnosť, než ísť bývať do miesta bydliska do rodinného domu C. XXX., ktorý je jeho spoluvlastníctvom s manželkou V. W. ktorá obýva spodnú časť domu, pričom on by býval vo vrchnej časti domu.

Odsúdený prostredníctvom svojho obhajcu podal návrh na doplnenie dokazovania vypočutím jeho syna W. W..

V priebehu verejného zasadnutia dňa 19.10.2020 svedok W. W., syn odsúdeného uviedol, že v prípade prepustenia má odsúdený zabezpečené bývanie v obci C. č. XXX, čo je miesto jeho trvalého bydliska. Jedná sa o rodinný dom, ktorý patrí V. W. a ktorý má dve samostatné bytové jednotky, spodnú a vrchnú časť so samostatnými vchodmi a komplet sociálnym zariadením. Svedok ďalej uviedol, že býva v W. pracuje v W., pričom do zamestnania v Tatravagónke, a.s. v W. chodí každý pracovný deň, teda robí na tri zmeny - ranná, poobedňajšia, denná, v ktorej sa strieda v týždňových intervaloch. Je teda schopný zastaviť sa v C. v každý pracovný deň. Vedel by dohliadnuť na to, aby sa jeho otec voči matke nesprával násilným spôsobom. Taktiež by vedel zabezpečiť a pomôcť svojmu otcovi absolvovať prípadnú ambulantnú protialkoholickú liečbu. Odvtedy, ako otec nastúpil do výkonu trestu, sa zmenili v rodine vzťahy v tom smere, že stará mama, s ktorou mal otec konflikty, teda matka jeho manželky, medzitým zomrela. Podľa jeho názoru sa matka otca nebojí, pýta sa, kedy už príde domov.

Na otázku prokurátorky v akom reálnom čase v prípade rannej doobedňajšej zmeny by bol svedok schopný zastaviť sa u svojich rodičov v C. svedok uviedol, že cesta do práce mu trvá približne hodinu, z W. odchádza ráno o štvrtej hodine, čiže okolo pol piatej ráno by sa u rodičov zastavil a poobede okolo 14.45 až 15.00 hod. s tým, že by tam bol schopný zostať až do večera, keďže je ženatý, ale s manželkou zatiaľ nemajú deti.

Súd pri rozhodovaní o návrhu vychádzal najmä z týchto ustanovení zákona :

Podľa § 446 ods. 1 Tr. por., o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia rozhoduje na návrh prokurátora, obvineného, jeho zákonného zástupcu, osoby, ktorá by mohla za obvineného v jeho prospech podať odvolanie, alebo ak obvinený medzi tým nastúpil, alebo absolvoval uloženú inú liečbu v niektorom zdravotníckom zariadení, na návrh ošetrojúceho lekára alebo aj bez takého návrhu, súd, v ktorého obvode je liečebné zariadenie, v ktorom sa ochranné liečenie vykonáva, na verejnom zasadnutí; predtým musí byť odsúdený vysluchnutý.

Podľa § 446 ods. 2 Tr. por., proti uzneseniu podľa ods.1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Súd na základe vykonaného dokazovania na verejnom zasadnutí dospel k záveru, že návrhu odsúdeného W. W. vyhovieť nemožno.

Súd v prvom rade poukazuje na to, že Okresný súd Brezno rozsudkom č.k. 3T/12/2017-317 zo dňa 20.02.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť toho istého dňa, potvrdil dohodu o vine a treste, ktorú uzavrel práve v tom čase obvinený W. W. s Okresnou prokuratúrou Brezno, predmetom ktorej bolo okrem uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody vo výmere 56 mesiacov so zaradením na výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, ako aj uloženie ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou v zmysle § 73 ods. 2 písm. c), d) Tr. zák. Na verejnom zasadnutí Okresného súdu Brezno konanom dňa 20.02.2017 súd dospel k záveru, že sú splnené všetky zákonné podmienky preto, aby dohodu, ktorú uzavrel v tom čase obvinený W. W. s Okresnou prokuratúrou Brezno schválil a potvrdil ju rozsudkom. Súd pri schválení dohody o vine a treste vychádzal okrem iného aj zo znaleckého posudku znalca MUDr. Mareka Zelmana, znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria - liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria vypracovaného pod č. XXX/XXXX zo dňa 09.11.2016, v záveroch ktorého znalec MUDr. Marek Zelman jednoznačne konštatoval, že u W. W. zistil prejavy rozvinutého syndrómu závislosti od alkoholu, ktorý zodpovedá alkoholizmu ako chorobnému stavu v III. vývojovom štádiu podľa starších klasifikácií. Prejavuje sa ťažko chorobne narušenou kontrolou pitia, prolongovanými ebrietami, behaviorálnymi zmenami, keď pitie pretrváva aj napriek evidentným negatívnym dôsledkom najmä v partnerskej oblasti. Znalec MUDr. Zelman navrhol u W. W. uloženie ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou. V čase stíhaného skutku pritom u obvineného W. W. išlo o stav jednoduchej opitosti, užitie alkoholu teda nemalo chorobný vplyv na jeho konanie, jednalo sa iba o prirodzený (nie chorobný) a očakávateľný účinok alkoholu na jeho správanie.

Vyššie uvedené skutočnosti vyplývajúce zo znaleckého posudku, ktorý nebol zo strany W. W. žiadnym spôsobom spochybnený, jednoznačne svedčia v prospech dôvodnosti uloženia ochranného opatrenia - ochranného protialkoholického liečenia v ústavnej forme. Uvedený záver rovnako potvrdil znalec MUDr. Marek Zelman na verejnom zasadnutí súdu dňa 07.09.2020, kedy výslovne uviedol, že vykonávanie trestov nemôže nahradiť ochranné liečenie, teda len samotná izolácia človeka od alkoholu nedáva dostatočný predpoklad pre dodržiavanie abstinencie vo výkone trestu odňatia slobody.

Súd pri rozhodovaní o žiadosti odsúdeného taktiež vzal do úvahy skutočnosť, že v prípade, ak by odsúdený bol z výkonu trestu odňatia slobody prepustený nemá inú možnosť, než ísť bývať do miesta bydliska, rod. dom C. č. XXX, ktorý má v spoluvlastníctve s manželkou V. W., ktorá obýva spodnú časť domu, a odsúdený by býval vo vrchnej časti domu. Teda v prípade zmeny formy ochranného liečenia pred jeho začatím z ústavnej formy na ambulantnú by sa odsúdený zdržiaval v dome, v ktorom má trvalý pobyt a v ktorom býva osoba, voči ktorej sa pod vplyvom alkoholu dopustil zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák., za ktorý bol právoplatne odsúdený v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 3T/12/2017. S ohľadom na závery znalca MUDr. Mareka Zelmana a charakter trestnej činnosti odsúdeného by zmena formy ochranného liečenia z ústavnej na ambulantnú predstavovala podľa názoru súdu neprípustné riziko ohrozenia záujmu chráneného zákonom - zdravia a života poškodenej V. W.. Súd poukazuje nato, že podľa jeho názoru ani skutočnosti, ktoré pri výsluchu na verejnom zasadnutí uviedol syn odsúdeného, svedok W. W. nijako vyššie uvedené riziko neumenšujú, pretože tento svedok ako sám potvrdil, býva v Obci W. a v mieste bydliska svojich rodičov by sa zastavil len na pomerne krátky čas cestou do práce a z práce domov, čo v podstate znamená, že väčšinu dňa by odsúdený trávil v jednom rodinnom dome, hoci s oddeleným bývaním, s poškodenou, voči ktorej sa dopustil pod vplyvom alkoholu, násilnej trestnej činnosti.

Skutočnosti uvádzané odsúdeným v jeho žiadosti zo dňa 12.10.2019, ktorou navrhol, aby súd zmenil formu ochranného protialkoholického liečenia z ústavnej na ambulantnú, žiadnym spôsobom nevyvracajú dôvodnosť a potrebu uloženia ochranného protialkoholického liečenia v ústavnej forme v čase, kedy Okresný súd Brezno rozsudkom potvrdil dohodu o vine a treste uzavretú medzi Okresnou prokuratúrou Brezno a W. W., a ani v súčasnej dobe, pričom ani skutočnosti uvádzané v samotnej žiadosti odsúdeného, vo vyjadrení ÚVTOS K. zo dňa 07.11.2019 a skutočnosti vyplývajúce z výsluchu znalca MUDr. Mareka Zelmana túto potrebu žiadnym spôsobom nevyvracajú a ani nezmierňujú.

Okresný súd Brezno preto ako súd miestne príslušný na rozhodnutie o žiadosti odsúdeného, ktorý s výkonom uloženého ochranného liečenia ešte nezačal, žiadosť odsúdeného W. W. ako nedôvodnú zamietol, pretože nie je daný zákonný dôvod na to, aby jej mohol vyhovieť.

Odsúdený v zastúpení obhajcom po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí podal proti nemu sťažnosť; prokurátorka sa vzdala práva podať sťažnosť proti uzneseniu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do troch pracovných dní od jeho oznámenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.